



HRABĚNKA

**MATHILDA
NOSTITZOVÁ**

Její předci po sobě nechali Praze krásný palác a divadlo. Ji komunisté vyhnali a v Česku jí zůstal jen hřbitov. Ale taky spousta vděčných lidí, kterým pomáhá. Velkou roli v celém příběhu hrají psi. Tak jsme si řekly, že budeme mluvit především o nich.

MŮJ PODIVUHODNÝ ŽIVOT SE PSY

Kolik vám bylo, když jste měla prvního psa?

Prý jsem už jako dvouleté děcko lezla do boudy k německému ovčákovi, kterého se všichni báli. A mně nic neudělal. Jako dítě jsem přímo svého psa neměla. Otec říkal, že teprve až budu mít vlastní dům, můžu si jich pořídít, kolik budu chtít. Ale v Plané s námi bydlela teta a ta měla teriéra. Ten byl víc můj než její.

Co se s ním stalo, když vaše rodina musela v osmačtyřicátém roce zámek v Plané opustit?

To už nevím. Když jsme odjížděli, zůstal s tetou. Ale to byla otázka tak měsíce, pak musela odejít i ona.

Co všechno jste na zámku nechali?

Měli jsme hodně zvířat. Matka je milovala a o všechna se starala. Slepice, kachny,

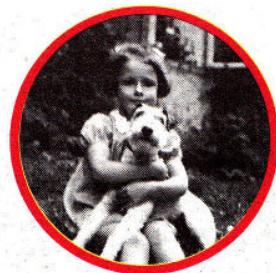
prasata, krávy, koně, husy a hlavně vždycky krocany. Maminka se totiž bála hadů a tam, kde jsou krocani, hadi nepřijdou. Taky o včely se maminka starala. Chodila k nim bez masky, bez rukavic, jen tak a nikdy ji žádná nebodla. To všechno jsme tam museli nechat. Pořád si to pamatuju, jako by to bylo včera. Osmnáctý červen 1948.

Co jste si o tom jako dvanáctiletá holka myslela?

Už jsme museli jet a oni mě hodinu nebo dvě hledali. Schovala jsem se. Řekla jsem, že prostě pryč nejedu.

Vysvětlili vám rodiče, proč musíte odejít?

Já to vůbec nechápala. Chodila jsem do české školy, do Sokola, byla jsem tam doma. Až později mi to tatínek vysvětlil. Nabídl mi, že s námi pěti dětmi může v Plané zůstat, když se s maminkou, Němkou, rozvede. To je, co? Stát nabádal lidi, ať si ničí rodiny. Ale jak jsme my děti měly něco takového chápat?





PEČENÍ PRO MATHILDU. Charitativní akce, při které zaměstnanci ČSOB napekli a kupovali koláčky.

Co jste si mohli vzít s sebou?

Maminka si zabalila jeden lepší kabát a klenoty. To jí na hranici vzali. Já si vezla kolekci známek, které jsem měla po dědečkovi, a harmoniku. Taky mi to zabavili. Pak to bylo hodně zlé. Otec zemřel po deseti letech. Tři lékaři se shodli, že mu vlastně nic nebylo. Že ho zničil smutek.

Pojďme raději k těm psům. Kdy už konečně do vašeho života nějaký vstoupil?

Jednoho jsem dostala od přítelkyně, když jsem u ní byla ve Skotsku, anglický španěl to byl. Pozvala mě, abych se naučila anglicky, ona potřebovala cvičit němčinu a francouzštinu, což jsem zase uměla já. Jenže pak jsem pracovala v Londýně v cestovní kanceláři, měla jsem malý byt a práci od osmi do šesti. To by pro psa nebylo dobré. Ve Skotsku byl veselejší, tak tam zůstal. Prvního psa jsem si vlastně pořídila až po svatbě. Muž je Ital, tehdy byl diplomat a čekala ho práce v Moskvě. Ještě předtím jsme jeli k tetě do Řecka, ta měla malé kníračce, manžel mi jednoho koupil a do Moskvy jsme už jeli s ním.

Takže řecký pes žil na italském velvyslanectví v Moskvě?

Ano. V sedmdesátých letech v Moskvě, v takové blbě době. Jednou jsem potkala paní a ta se ptala, co to mám za psa. Šedivý knírač, povídám. Ona na to, že právě četla inzerát, že někde v Moskvě prodávají kníračce.

Hned jsem zbystřila, inzerát našla, a tak říkám řidiči: Teď jedeme koupit dalšího kníračce. On: Ne, teď jedeme koupit mléko a chleba. Já: Ne, ne, teď jedeme za kníračkem. Nakonec jsme koupili mléko, chleba i kníračce. Byla to fenka, černá, komunistka, která přijela do Moskvy z NDR. Až po čase jsem zjistila, že byla nemocná, měla epileptické záchvaty. Lékař říkal, že na to pomáhá, když má fena štěňata. Takže když jsme končili v Moskvě a stěhovali se do Vídně, šedý a černá měli čtyři malé. Byla úžasná matka, ale tu její epilepsii to bohužel nezastavilo. Zemřela pak v Římě.

Šedý knírač s vámi cestoval dál?

Z Říma nás poslali do Londýna. Tam jsme psa vzít nemohli, tehdy platily přísné předpisy na dovoz zvířat do Velké Británie, nechali jsme ho tedy u sestřence v Rakousku. Měl se úžasně, choval se tam jako ředitel. Když mu bylo asi dvanáct, nezvládl jedno mimořádně horké léto a umřel na srdce.

PSA DO PRAČKY

V Londýně jste byli bez psa?

Měli jsme kočku. Nebyla naše, ale chodila k nám. Její paní si ji každý den odnesla domů a kočka se další den vrátila. Pak paní říkala, že se stěhuje na druhý konec Londýna. Za pár dnů byla kočka zase u nás. Potom jsme se měli stěhovat do Japonska. Volala jsem té paní a ona musela kočku doma zamknout, chudinku. Hezká byla, vypadala jako tygr.

Nevím, proč nás tak milovala, jestli se jí líbil náš dům nebo co vlastně.

Takže jsme na další diplomatické štaci, v Japonsku...

Tam jsem našla na ulici psa, který vypadal trošku jako liška. Skoro černá liška s červenými očima. Moc zajímavý. Italská ambasáda měla za Tokiem krásnou chalupu v horách, u jezera. Tam jsem toho psa brala často na víkendy. Zjistila jsem, že v noci odcházel ven a hrál si s liškami. Tak asi s nimi opravdu měl něco společného. Bohužel by bylo složité cestovat s ním do Itálie, takže jsme ho nechali u kamarádky Japonky. Ale ještě před ním jsem našla na ulici dalšího psa...

Už se v tom trochu ztrácím, to bylo taky v Japonsku?

Ano, vypadal jako zlatý retrívr. Všude jsem psala výzvy, jestli někomu nechybí, ale nikdo ho nehledal. Měla jsem známou, Němku provdanou za Japonce. Ti měli postiženého syna. Chlapec úplně přestal mluvit, zřejmě to bylo tím, že mu zemřel dědeček. Když jsem přišla se psem, mluvit začal. Tak jsem si říkala, že mu ho musím nechat. Jen jsem se trochu bála, protože předtím ten chlapec dal jednoho psa do pračky.

Prosím?

Měli malého pudla. Jenže ten nemocný kluk měl taky spoustu plyšových hraček. A viděl, že doma ty hračky čas od času dávají do pračky. Jednoho dne tam strčil i pudla. No tak pudl už nebyl. Tak jsem se bála, aby v pračce neskončil i retrívr, ale pak mi došlo, že je tak velký, že by se tam nevešel. A chlapci opravdu pomohl.

Další země, další pes?

Z Japonska jsme se vrátili do Itálie, pak se muž stal velvyslancem v Norsku a na Islandu. V Norsku jsem se seznámila s jedním z nejlepších cvičitelů psů pro nevidomé v Evropě. Když zjistil, že právě žádného psa nemám, hned hlásil, že pro mě jednoho má. To už jsem se zajímala o práci s nevidomými, devadesátá léta. Měl černého labradora. Chtěl ho vycvičit jako vodičího, ale pes to nezvládal. Zkusili, aby hlídal, ale labrador není hlídač. Nevěděli, co s ním, a tak jsem přišla k černému labradorovi. Jmenoval se Trollman. Přestěhovali jsme se s ním do Ománu. Z norské zimy do horka. Chytil z toho deprese.

Jak se projevuje psí deprese?

Jenom ležel pod ventilátorem. Byl nešťastný. Černý pes v tom horku, to opravdu nešlo. Ale mně tam pomohl. Manžel byl totiž přesvědčený, že ženy v Ománu nemůžou řídit auto, že tam není pro samotnou ženu bezpečno. Tak mi pořídil řidiče. Což mi trochu vadilo. Netrvalo ani týden, co jsme zjistili, že řidič je

zbytečný, protože když jsem s Trollmanem, nikdo se k nám ani nepřiblíží. Jakmile jsem s ním přišla na pláž, okamžitě se vylidnila a my ji měli pro sebe. Moc psů tam nebylo a jediní, kteří se toulali, stejně skončili u mě.

Aha. Takže Trollman dostal kamarády?

V arabských zemích milují kočky, ale psy moc ne. Na druhé straně mají jedno plemeno, které přijímají – saluku. Je to prastaré plemeno určené k lovu gazel. Černý labrador jednoho dne našel na pláži malého psa, vzala jsem ho k nám. Jak rostl, každé ráno jsem mu říkala, že jeho pradědeček byl určitě saluka. Když jsem pak s tímhle Arabem, který se jmenoval Piccolo, přišla v Itálii na veterinu, doktor svolával lidi, ať se na něj jdou podívat. Říkal, že takhle vypadal pradědek současných psů. Problém byl v tom, že když jsme odjížděli z Ománu, bylo třicet osm stupňů ve stínu. Když jsme přijeli do Itálie, bylo minus pět. Takže to zase bylo těžké pro něj.

A ještě nějakého psa jste našla?

Taky v Ománu. Když byly Piccolovi dva roky, našla jsem špice, taky asi dvouletého. Vzala jsem ho k nám, žili spolu, cestovali

spolu. Když Piccolo zemřel, špic jménem Scooby dlouho chodil sedět na jeho hrob. Byli zvyklí žít spolu.

KOMU PATŘÍ ZÁMEK? Myslíte, že pes má podobné city jako člověk? Cítí smutek, lásku?

Když už u nás Trollman nebyl, přijeli k nám známí, kteří taky měli černého labradora. Byl Trollmanovi moc podobný. Piccolo se mu vrhl kolem krku, objal ho packami a dva dny takhle na něm visel. Tak ať mi nikdo neříká, že psi necítí podobně jako lidi. Jsou to živé bytosti, takže bychom je měli respektovat. Mám zajímavé zážitky se psy, kteří vodí nevidomé. Když má pes na sobě ten postroj, chová se úplně jinak, než když mu ho sundáte. Okamžitě běhá, rádí, ale když ví, že má nějaký úkol, pracuje a je zodpovědný. Jako by to byli dva odlišní psi.

Netrápí se tím, že musí být člověku k ruce, poslouchat na slovo?

Naopak to potřebuje a dělá to rád. U mé labradorky teď vidím, jak se nudí. Kouše si nehty nudou, ne obrazně řečeno, ale doslova. Má sice velkou zahradu, jablečný sad, ale nebaví ji, když tam běhá sama. Potřebuje, aby s ní něco dělal člověk. Jenže je nesmírně



ZBLÍZKA

Dáma s humorem

Často se omlouvá, že její čeština není perfektní. No to není, ale je zábavná. Zvedne telefon a říká: Já jsem ve vlak. Mluvíte o psech a říká: Ta pes přišla... Směje se tomu a nedá si vymluvit, že je to přece úplně jedno. Že to jen přispívá ke kouzlu, které má. Kdybych měla vyjmenovat, jak působí, tak takhle: vtipná, energická, ironická a zároveň jakoby chvílemi posmutnělá. Realistka bez iluzí. Čemuž se vůbec nedivím.

INZERCE



VŠE PŘESNĚ NA SVÉM MÍSTĚ

AKCE PRO PRVNÍ ZÁKAZNÍKY
ROBUST SADA V HODNOTĚ 21 000 Kč ZDARMA
MĚSÍČNĚ JIŽ OD 5 499 Kč* VČETNĚ DPH A POJIŠTĚNÍ

HONDA
The Power of Dreams

* Měsíční splátka vychází z kalkulace pro právnickou osobu. Máte-li zájem o kalkulaci pro fyzickou osobu, kontaktujte svého dealera Honda. Zobrazený vůz je model HR-V i-DTEC Executive v barvě Perleťová White Orchid; kombinovaná spotřeba paliva a emise CO₂: 4,0 – 5,7 l/100 km, 104 – 134 g/km. Více na www.honda.cz.



S MANŽELEM. Mario Quaglioni, bývalý italský diplomat, nyní velvyslanec maltézkých rytířů, ovládá šestnáct jazyků.

FOTO ARCHIV MATHILDY NOSTITZOVÉ

vstupovali psi, s tím, že jste se začala zabývat pomocí nevidomým a výcvikem psů pro ně?

Když jsem přijela po roce 1990, přemýšlela jsem, co bych mohla dělat. Nepřijela jsem jen kvůli restitucím, ale chtěla jsem poznat zdejší lidi, vidět, jak se žije. Já jsem se tady cítila doma, i když jsem nikdy nežila v Praze, ale jen do dvanácti let v Plané u Mariánských Lázní. Ale hned první den v Praze jsem měla pocit, že sem patřím.

Jak to?

Na ten den si dobře vzpomínám. Přijela jsem do Prahy, bylo už pozdě večer, nikdo z příbuzných neměl doma místo na přespání, tak jsem si šla do agentury pronajmout pokoj. Byla tma a já ani nevěděla, kde jsem, chtěla jsem jen spát. Ráno mě vzbudily zvony kostela, ani jsem si večer nevšimla, že tam je. Zašla jsem tam a dala se do řeči s farářem. A víte, povídá mi, že váš otec tady byl pokřtěn? U svatého Vojtěcha. Takové zajímavé věci se mi stávaly.

Jak se lidé chovali, když zjistili, že jste hraběnka Nostitzová?

Tak i tak. Měla jsem dost příbuzných, babička byla Lobkowiczová, a když máte v rodině

temperamentní. Dvakrát jsem už ležela na zemi, když na mě zezadu z radosti skočila. Paní, která mi pomáhá s domácností, má právě zlomenou pravou ruku. Protože se s ní vydala na procházku, i když jsem jí říkala: Nechoď s ní ven ze zahrádky.

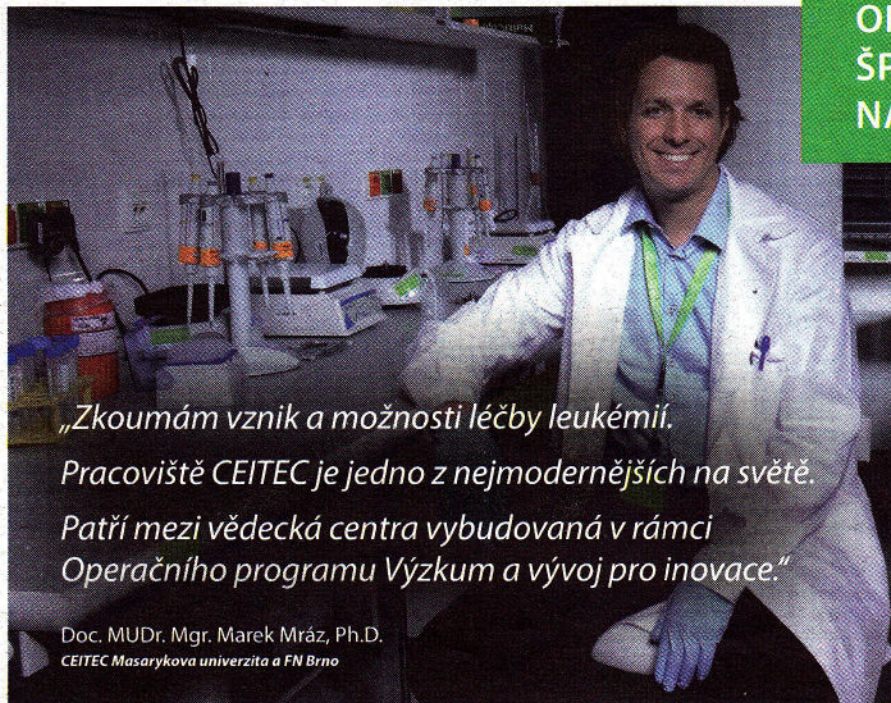
Takže nynější bilance vašich psů je?

Bílý špic. Už je starý, některé dny nežere, ale do schodů ještě vyjde. Pak ta energická labradorka. A ještě jedna kamarádka, křížence

německého ovčáka a irského vlkodava. Pochází od tety Lobkowiczové. Já jí říkala: Dvě štěnat, míchaných, bez papírů, co s nim budeš dělat? Po dvou měsících hlásila: Šli na odbyt jak párky, jednu fenku jsem ti rezervovala. Tak ji mám. Vypadá jako obrovský knírač. Teď se ty dvě feny hádají o místo na spaní před mou postelí.

Nakolik souvisí to, že vám do života stále takhle podivuhodně

INZERCE

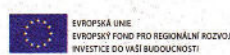


OP VAVPI POMÁHÁ ŠPIČKOVÝM VĚDCŮM V ČR NACHÁZET NOVÁ ŘEŠENÍ

„Zkoumám vznik a možnosti léčby leukémií. Pracoviště CEITEC je jedno z nejmodernějších na světě. Patří mezi vědecká centra vybudovaná v rámci Operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace.“

Doc. MUDr. Mgr. Marek Mráz, Ph.D.
CEITEC Masarykova univerzita a FN Brno

www.opvavpi.cz



Lobkowicze, jste příbuzná s každým. Když jsem se někde zmínila, že Nostitzovo divadlo postavil můj pradědeček, bylo vidět, že mě lidi berou. Zpočátku se mi dostávalo velmi milých přijetí.

**Pak přišlo vystřízlivění,
když jste zámek v Plané
nedostala zpět v restituci?**

Jsou advokáti, kteří mi tvrdí, že zámek je stále můj a že jednoho dne bude můj taky úředně.

A co vy si myslíte?

Já to beru, že je můj. Vždyť jsem se tam narodila, patřil naší rodině.

**DOSTALA JSEM HŘBITOV,
RODINNOU HROBKU**

**Proč jste jej vlastně nedostala zpět,
když mnoho jiných šlechtických
rodin svůj majetek získalo?**

Někteří příbuzní dělali restituce sami s pomocí advokátů. Já obráceně. Myslela jsem, že advokát vše zařídí a já mu budu jen pomáhat. Jenže to nedopadlo dobře. Teď je fáze taková, že když se mě někdo ptá, jaké mám ty restituce, odpovídám, že jsem akorát majitelkou hřbitova v Čechách.

Vy máte svůj hřbitov?

Ano, dostala jsem hřbitov, rodinnou hrobku. Zjistila jsem, že u ní jsem napsána jako majitelka, jinde ne. Tak se mi teď o ni stará jeden pán z Plané, vnuk pana Vojtěcha, který kdysi pracoval u nás na zámku a měl na starosti koně, hospodářství.

Jezdíte se tam podívat?

Bohužel ano. Byla jsem tam letos o prázdninách, ale asi jsem to neměla dělat.

Proč?

Zámek je úplně zničený. Je to ruina.

Jak vám tam bylo?

Strašně. Teď mi tam z toho bylo hodně špatně.

Jaký je to pocit?

Bezmoc? Zlost? Křivda?

Ne, to ne. Spíš to nechápu. Nepochopím, jak někdo mohl nechat ze zámku tu ruinu udělat. Když jsem tam byla v devadesátém šestém, byl zámek hodně poškozený, ale myslím, že by se ještě dal zachránit. Byla jsem tam se znalcem, který měl říct, za kolik by se dal opravit. Už tehdy to byly obrovské sumy, ale ještě se to dalo. Bojím se, že teď už



V. PĚTI ČÍSLECH

1936

Tehdy se 12. června narodila na zámku v Plané u Mariánských Lázní.

12

Tolik jí bylo v roce 1948, kdy komunisté její rodinu vyhnali ze zámku i z Československa.

1970

Pracovala v cestovní kanceláři, v hotelu i jako novinářka. V tomto roce si vzala italského diplomata.

1992

Poprvé se podívala do míst svého dětství v Plané.

3

Před třemi lety dostala Stříbrnou medaili Senátu. Má i další ceny, jako např. Významná česká žena ve světě.



SKLO
Glass
MNOHA
of Countless
BAREV
Colours

**Výtvarný vývoj
19. století**
Development
of glassmaking
in the 19th century

**4/9/2015
– 6/1/2016**

Galerie České spořitelny
palác Rytířská 29
Praha 1
Gallery of Česká spořitelna
Rytířská street 29
Prague 1

otevřeno denně
10.00 – 18.00
open daily from
10.00 a.m. to 6.00 p.m.

vstup zdarma
admission free